

her, hvorledes Renovationskølen paa Amager udbreder en utaalelig Stank til Alle dem, der boe nær derved, isærdeleshed naar Binden bærer paa, og der er kun givet en meget sjælden Udflugt til, at dette kunde blive hævet, uden at der er nogen Udflugt til, at Noget snart foretages i saa Henseende. Endvidere er det af Udvalget udhævet, hvorledes Tranfogeri er en af de Næringsbrug, der i en vid Omkreds, isærdeleshed ved visse Retninger af Binden, udbreder en meget ubehagelig og vel heller ikke uskadelig Lugt. Dette har Udvalget imidlertid foreslaaet at skulle blive som det er i 25 Aar og først om 25 Aar forandres; men at en Indretning, som drives for offentlig Befordring, skulde have en saa lang Respit som 25 Aar, inden den forandres, medens man gjør meget indgribende og for Bedkommende foruroligende og for deres Belfærd skadelige Bestemmelser med Hensyn til Næringsveie, som drives af Private, er Noget, som jeg ikke kan finde forsvarligt. Det ærede Udvalg har i sin Betænkning Pag. 300 overst ytret, hvorledes det antager, at det ikke er de omhandlede Næringsveie i og for sig selv, som kunne være betænkelige for Sundhedstilstanden, men at det er Maaden, hvorpaa de drives; men, dersom det ligger i Maaden, hvorpaa de drives, saa var det jo meget hensigtsmæssigere, at man tilveiebragte Forskrifter angaaende Driftsmaader, som gjorde saadanne Indskrænkninger, at den Skade og Ulempe, som man hidtil har sporet, derved kunde hæves, end at man aldeles udrydder visse, i sig selv betydelige og gavnlige, Næringsveie, og fører dem bort fra Byen, til Skade for Bedkommende. Det ærede Udvalg har paa samme Side sagt, at det vel kan være, at saadanne Næringsveie, som medføre noget idelugtende Afsløb eller Affald, i og for sig selv kun virke lidet skadeligt; men at de ved deres Mængde kunde medføre Skade. Men det er dog en saa overordentlig usikker Maade, hvorpaa det har udtrykt sig herom, at det synes ikke at kunne retfærdiggjøre saa indgribende Bestemmelser, som derom ere gjorte. Jeg troer isærdeleshed, at der med Hensyn til Garverierne er megen Grund til at finde Betænkelighed ved en Bestemmelse som den foreslaaede. Det er vel sandt, at der

var en Tid, hvori denne Næringsdrift blev anset for at være særdeles ubehagelig for de Omkringboende, og maaskee ogsaa skadelig for Sundheden, og der blev givet temmelig strenge Bestemmelser i saa Henseende; men, da Sagen kom til endelig Afgjørelse, yttrede Sundhedscollegiet sig virkelig saaledes, at man maatte troe, at Garveri var en Næringsvei, hvoraf man ikke kunde berygte nogen Skade. Jeg erindrer i Særdeleshed, hvorledes den daværende høit anseete Læge, Bang, Fader til den nuværende ligeledes høit anseete Læge, Bang, i Betænkningen yttrede sig særdeles imod de Bestemmelser imod Garverierne, der vare under Spørgsmaal; der blev derfor heller ikke taget saa strenge Bestemmelser som de, der oprindeligt vare paataente, men der kom dog en Bestemmelse om, at foruden, at de 5 Garverier, som vare anlagte i Byen under den Betingelse, at de skulde flyttes, naar det bestemtes, ikke maatte gaae over til Andre, førend der er hvervedes speciel Tilladelse dertil, saa maatte heller ikke de andre 23 Garverier fremtidigt drives af Andre end Enfer og Børn uden speciel Tilladelse. Jeg troer, dette var strengere, end det især med Hensyn til disse sidste behøvede at være; men det har factisk ikke havt nogen skadelig Indflydelse for dem, fordi man altid i paakommende Tilfælde har givet dem Tilladelse, og de have altsaa hidtil ikke været foruroligede, og jeg troer ogsaa, at Garverierne i en senere Tid og i en lang Række af Aar langtfra have medført de Ulemper, som de have medført i tidligere Tid, og det forekommer mig, at der er andre Næringsveie i Kjøbenhavn, hvoraf man meget oftere sporer ubehagelige Dunster end af Garverierne, f. Ex. Ostekjeldere, ligesom der i en ældre Periode ideligt udbredte sig en ubehagelig Lugt fra de saakaldte Stegekjeldere, men som nu synes at være forsvundne. Efter den Udvikling, som det ærede Udvalg har givet, er det noget indgribende for Garverierne, at Garverierne skulle udflyttes fra Byen; thi deres Gaarde ere ved betydelige Omkostninger indrettede paa denne Næringsvei, og de ville altsaa tabe i Værdi. Dette bortfalder ikke derved, om man ogsaa tillader Enfer og Børn, forsaavidt disse ere berettigede til at drive